

EPILOG

Godine hiljadu devet stotina i devedeset i druge, trinajstoga maja, izšao je članak profesora Otona Riegera, u prvom broju bečke revije »Neue Europe«, ovoga sadržaja:

»Posljednjih nekoliko milenija historije, pogotovo kulturne historije svijeta, u stvari je historija Europe. Sredozemlje je centar, jezgra, te velike europske kulture, dodavši Evropi još zemlje Male Azije i Sjeverne Afrike, koje Sredozemno more zapljuškuje. Tu su nastali začeci europske kulture, koju je grčka zacrtala. Ona je dala Evropi temeljne zasade znanosti, književnosti i umjetnosti. Nakon nekoliko vjekova Rim je preuzeo grčku kulturu, koja mu je dala smisao za unutarnji poredak, pravnu formu i organizaciju svjetskog imperija. Tada je nastala nova forma europske kulture.

Dolaskom Nazarenca, Rim je preuzeo novu snagu, duhovnu snagu – kršćanstvo. Ova metafizička snaga omogućila mu je, da nakon nekoliko vjekova formira novu formu europske kulture – kršćansku kulturu.

Ta kršćanska kultura traje evo dvadeset stoljeća. I dok bude čovjek živio kao čovjek, živjet će i ta kultura. Ona je dala prve pojmove slobode. Upozorila na opasnost vladavine totalitarnog sistema. Ukažala da politika mora biti podređena umu i kršćanskoj etici. Donijela jednakost pred zakonom. Ukažala na dostojanstvo čovječje osobe. Donijela oslobođenje od ropstva. Ona je, što je najvažnije, suprotstavila duhovni život materijalističkom životu.

U eri te velike kršćanske kulture razvila se je znanost i umjetnost u Evropi, do zamjernih visina. Znanstvena i industrijska izgrad-

nja svijeta djelo je europskog čovjeka. Uza sve to, europskog čovjeka nije zarobila mašina. On ide i dalje putem koga su Grci zacrtali, a kršćanstvo prihvatile. Ide dalje univerzalnom razvoju kulture, da postigne visinu i dubinu, stvarajući umom i osjećajem, stvarajući perom, kistom i dlijetom. I najteža razdoblja, kroz koja je prolazio europski čovjek, dala su podstrek i inspiracije naučenjacima i umjetnicima, da izvrše svoje poslanje.

Početkom ovoga vijeka, suprotstavila se je kršćanskoj kulturi takozvana materijalistička kultura, koja je bazirala svoj začetak, na doktrini i filozofiji Karla Marxa i Engelsa, pod firmom ‘Komunizam’. Taj komunizam je, navodno, trebao donijeti čovečanstvu ekonomsku slobodu i socijalnu pravdu. Ali nije donio ni jedno ni drugo. Nije ni mogao donijeti, jer je taj komunistički socijalizam nosio ekonomsku slobodu i socijalnu pravdu, samo jednoj klasi – proletarijatu. Ali nije donio ni proletarijatu ni jedno ni drugo. Donio je samo novoj oligarhiji, novoj klasi, ekonomsku slobodu na račun sviju drugih klasa i samog proletarijata. Druge slobode nije donio ni samoj vladajućoj novoj klasi.

Komunizam sa svojom ideologijom i svojom praksom nije se mogao ukotviti na područje zapadne kršćanske kulture. Nije, jer je oduzimao čovjeku vjeru, slobodu, obitelj i domovinu, zamijenivši sve to svojim lažnim socijalizmom. Ali sve to većim opadanjem duhovne snage i postepenim dekristijaniziranjem zapadnog čovjeka, komunizam se je, naknadno, prilijepio uz mnoge radnike, čak i uz mnoge intelektualce Zapada. No uza sve to, ovaj historijski materijalizam ili komunizam, došao je brzo, na Zapadu, u sukob sa iracionalnim materijalizmom rasizma: supernacionalizmom, koji se je formirao na Zapadu, kao protuteža komunizmu. U sukobu Drugoga svjetskog rata, iznio je pobjedu komunizam, zapravo boljševizam, pobjedom zapadnih demokracija, čiji je saveznik on bio. Nakon te pobjede, komunizam je nastojao naturiti svoju ideologiju i svoj sistem vladanja, u prvom planu, na područje zapadnih demo-

kracija, koje su mu bile poklonile pobjedu, a zatim na cijeli svijet. Tada je nastao sukob između zapadnih demokracija i komunizma. Ali demokratski Zapad nije bio dorastao za borbu sa krutim sistemom boljševizma, kreiranom na Marxovoj doktrini, na azijatskom despotizmu i na bizantinskom totalitarizmu, primijenivši i vješto upotrijebivši sve historijske terorističke pronašlaske za nasilno vladanje narodima. Taj đavolski sistem u svojoj podzemnoj akciji za razaranje zapadnog društva upotrijebio je vojsku agenata, regrutovanih od samih zapadnjaka. Borba je bila nejednakna i bilo je momenata, kad su mnogi zapadnjaci mislili, da se Zapad neće moći odhrvati komunizmu. Ta malodušnost nije bila bez razloga. Zapad nije bio ujedinjen ni politički ni idejno, da se sa uspjehom suprotstavi komunizmu. Jedina Amerika sa svojim industrijskim potencijalom, koga je razvila do svemirskih visina, branila je Zapad od fizičke sile Istoka. Tračak nade je bio, što su i socijalističke mase u borbi za svoja prava i svoju slobodu dolazile do spoznaje, da je diktatura ropstvo pa bila to i diktatura proletarijata. Ta je ideja sve to više sazrijevala i kod radnog naroda i kod intelektualaca, koji su pripadali komunizmu. Ta pojava davala je nadu, da će se Zapad odhrvati komunizmu i da će komunizam prije njegove pobjede zahvatiti smrtni hropac. Ni boljševiziranje Kine nije moglo taj proces zaustaviti.

U Jugoslaviji se je pojavio komunistički Luther, a nekoliko godina kasnije, revolucija u Poljskoj i Madžarskoj – naročito u Madžarskoj. Radnički narod ustao je, da zbaci diktaturu proletarijata, koju je toliko godina priželjkivao i za koju je toliko žrtava doprinio. Đavolski sistem komunizma, koji se je suprotstavio naravi ljudskoj, oduzevši čovjeku attribute sa kojima se rađa i koji su sastavni dio njegovog bića, izazvao je revolt ne samo kod madžarskih intelektualaca, nego i kod radnog naroda, da su jedni i drugi ustali, da zbače sa grbače i sa savjesti svoga naroda, najsvrepiji i najsramotniji jaram, kojega je madžarski narod, u dugoj svojoj historiji, nosio. Njima se je pridružio cijeli narod i u dugoj, teškoj i krvavoj borbi. Madžari su bili boljševičkim tankovima fizički pregaženi, ali nisu

bili duhovno slomljeni, niti moralno potučeni. Naprotiv, snagom svoje volje i potocima svoje krvi, oni su podrovali temelje boljševičke tamnice, poljuljali vjeru komunista u njihovo održanje i u njihovu konačnu pobjedu.

Madžarskom revolucijom digli su glave na Zapadu svi sateliti ruskog komunizma. Moskovski rukovodioci su osjetili, da je poljuljana vjera u moskovskog papu. To je bila, uz zapadnu kršćansku Crkvu i američke izume i industrijski kapacitet, treća komponenta, koja je njihov nemir pojačavala. Za smiriti satelite, pozvali su u pomoć kineske rukovodioce. Kršćanskoj Crkvi su suprotstavili arapsko muslimanstvo. Američkoj nauci i industriji suprotstavili su svoje ‘Sputnike’. Ali sve te protumjere nisu odstranile njihov nemir. Nastale divergencije u komunizmu zahvatile su i same rukovodioce u Kremlju. Nastojalo se je raznim smicalicama i senzacijama zabašuriti, prikriti, svoje umiranje. Izazivali su revolucije i građanske rataove na sve strane, u slobodnom svijetu. I dok je Moskva bila zauzeta svim tim poslovima, Peking je mirno izgrađivao svoj komunizam i razvijao svoju industriju. I malo po malo postao je komunistički faktor prvoga reda. Pošto nisu Rusi, a niti Amerikanci osvojili svemir, da zagospodare zemljom, Kina postade opasni takmac i Americi i Rusiji u vodstvu svijeta. I kad su Kinezi uvidjeli, da kršćanski Bog nije dozvolio ni Amerikancima ni Rusima doći na Mjesec i na Mars, počeli su nametati svoju volju samoj Moskvi. I kad su Kinezi htjeli, da prisvoje apsolutno vodstvo internacionalnog komunizma, proširujući svoju ingerenciju i na ruski teritorij, Rusi su se osvijestili od svojih zabluda i svojih nepromišljenih poteza, suprotstavivši se Kinezima. Došlo je do sukoba između crvene Kine i već izbljedjele crvene Rusije. U toj borbi Moskva je osjetila premoć Pekinga, koji se je pokazao u borbi kompaktan, suprotno Moskvi, čiji su sateliti i vlastiti narod vršili sabotažu na svim područjima. Moskva je osjetila opću opasnost za bijelog čovjeka, kojoj rasi pripadaju i Rusi. Zato je pozvala Ameriku i europski Zapad u pomoć, odrekavši se komunizma u korist demokratskog socijalizma. Nakon strahovite borbe sa

fantastičnim izumima, koji su poprimili skoro metafizičke forme, Kina je bila, nakon borbe od pet mjeseci, potučena. Danas, trinasteoga maja, hiljadu devetstotina i devedeset i druge godine, objavljena je kapitulacija Kine, prema tome i smrt komunizma.

Ovaj nadnevak je interesantan za nas Austrijance iz dva razloga. Prvi razlog je, što je ovaj gigantski rat, u kome su sudjelovali i svi narodi Europe, izbrisao svaku državnu granicu i približio i ujedinio sve narode Europe, da je danas Europa postala zajednička domovina sviju Europejaca. Drugo, čudesnim sticajem okolnosti, ovaj datum se podudara sa rođenjem i najavljenim trajanjem života jednog od naših najjačih intelektualaca, koji se je borio protiv komunizma. Da me čitatelji uzmognu razumjeti moram pribjeći jednoj digresiji. Godine 1889. rodio se je u Beču, 13. maja, Oskar Csokor, koji je poznat ne samo u Austriji, nego i u zapadnom svijetu, kao istaknuti slikar i uvaženi pisac. Pred samu smrt svoga djeda po majci, koji je umro u devedeset i trećoj godini života, Oskar Csokor je obećao djedu, da će živjeti deset godina više od njega – to jest sto i tri godine. Ova godina i današnji datum poklapaju se točno s obećanjem Oskara Csokora svome djedu. On nije doživio te godine, jer su ga komunisti ubili, ali njegove ideje su živjele do danas. Živjele su do smrti njegovog neprijatelja, neprijatelja Boga i čovjeka – komunizma. A njegova slikarska djela nastavljaju živjeti.

Oskar Csokor započeo je borbu sa komunizmom iza svršetka Drugoga svjetskog rata. U toj borbi je sudjelovao cijelim svojim bićem. Svojim slikarstvom se je borio protiv sviju ‘-izama’, koji su otvarali put komunizmu, razarajući unutrašnjost zapadnog čovjeka. Zatim se je počeo boriti i perom. Pisao je članke, eseje i čitave knjige, branеći tekovine zapadne kulture, suprotstavljajući se istočnom barbarstvu.

Csokor je bio optimista i uvijek se je njegova misao tim putem kretala. Vjerovao je, da oluje posljednjih decenija, koje su prohujale nad Europom, nisu ostavile u Europi samo ruševine, nego su dove-

le do mnogih razbistrenja, do mnogih spoznaja, koje će vratiti europskom čovjeku mjesto, koje je on, kroz historiju, vjekovima zapremao. Nije izgubio vjeru u čovjeka, samo je ljudski rod podijelio u stvorenja Božja i potomke palih anđela. Vjerovao je da će stvorenja Božja, na koncu, pobijediti i da će Isus ponovo, starim sjajem, u sredini čovječanstva, zasjati. Činjenica je, da kad bi sve zapadne sile bile uništene, još uvijek bi ostala, u duši zapadnog čovjeka, duhovna snaga kršćanstva, koja je sinonim slobode i dostojanstva čovjekova.

Te Csokorove ideje i Csokorova smjelost kojom ih je iznosio, ometale su progresistima njihovu podzemnu djelatnost. Zato su oni odlučili likvidirati Csokora, kao što su prije njega i iza njega, likvidirali mnoge Csokore. Progresisti su mislili, da likvidirajući fizički čovjeka, time likvidiraju i njegove ideje. Oni u duhovni život nisu vjerovali. Međutim Csokora su ubili 1956. godine i od toga doba nije više Csokor fizički živio, ali njegove ideje su živjele i njegove ideje su bile usklađene sa pobjedom nad komunizmom. Madžarskom revolucijom započela je agonija komunizma. Ta agonija je trajala nekoliko decenija i završila je smrću komunizma.

Sveti rat protiv komunizma, u kome su sudjelovali uz Ameriku i Rusiju i svi narodi Europe – ujedinili su Europu. Amerika, Rusija i Europa podigle su zajednički Svjetionik Slobode za sve narode svijeta. U temelje toga povjesnog Svjetionika, jedan mali kamen, uzidao je i Oskar Csokor.«